

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
[U], Calea Regele Ferdinand 66.
Telefon: 61.

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Cluj, 1934. III. évfolyam
172. szám
Augusztus 1.

Szerda

Fehérkönyvet

készül kiadni a világ katolikusainak feje, XI. Pius pápa Öszentsége. Az emberszeretet és béke első apostola ebben a fehérkönyvben szándékszik lerántani a leplet azokról a véres és barbár gaztettekről, amelyeket Hitlerék erőszakos hatalmi tébolya követett el ártatlanul üldözött katolikus és nem katolikus egyházi és politikai személyek, embertársaik és az egész civilizált világ ellen.

De ha ennek a szentéletű egyházfőnek a leleplezése sem méltáná el a véres kampóskezes uralom csökönyös szószólóit, akkor olvassák el ezek a megtérni nem akaró bünpalástolók azt a szörnyen égbekiáltó és rémesen megbízható leleplezést, amelyet a Hitlerék által kivégzett Röhms rohamosztagos kapitány Svájcba menekült szolgálja juttatott Hindenburg elnök és az angol kormány kezeihez. Ez a szörnyű leleplezés hiteles adatokkal tesz tanúságot a kegyetlen és barbár kampóskezes vezérek legnagyobb gaztettéről: a birodalmi épületet előre megtervezett s a hatalom megszerzése végett ártatlan emberekre ráfogott gyújtogatás okairól és elkövetőiről. A napnál világosabban kiállítja ebből a borzalmas leleplezésből a kampóskezes uralom vére, tömeggyilkosságra, elnyomásra, üldözésre és gyújtogatásra alapított barbársága és kegyetlensége.

És ha ez sem elég: felháborító módon tesz tanúságot ellenük a hazáját féltő, a hazájáért hőiesen önfeláldozó osztrák kancellár előre megfontolt szervezett meggyilkolása. Vajon nem volt elég jó német a katolikus valláshoz, egyházához és a katolikus Ausztriához haláláig hű Dollfuss kancellár az árja kampóskezesek előtt? A meggyilkolt osztrák államférfi véres holtteste az ellenkezőjét bizonyította. De ime újabb bizonyíték Isten és ember előtt: a francia, angol, sőt az eddig Németországgal rokonszenvező fasiszta Olaszország is éles hangon itéli el azt az esztelen és erőszakos, vérell és kegyetlenül a német politikát, amely az osztrák nép csatlakozását akarja középkori eszközökkel, a civilizáció megcsufolásával kiterroizálni. Válasznak az idők — változik a politika is... Már Hitlerék egyetlen megmaradt barátja is, maga Mussolini is a saját politikájának érdekeit védve, élesen szembeszáll a véres kampóskezes uralommal. Elég volt.

(g. á.)

Meglincseltek tizenhárom kampóskezeszt Bécsben

Olasz sajtótámadás a Hitler-uralom ellen Dollfuss gyilkosai a vészbíróság előtt

(BÉCS.) Az osztrák vésztörvényszék — amint azt a „Jóestet!” tegnap megírta —, összeült, hogy ítéletet mondjon Dollfuss kancellár gyilkosai és általában a többi kampóskezes terrorista fölött. Dollfuss tudvalevőleg egy Panetta Ottó nevű kampóskezes lőtte agyon. Tegnap szembesítették a gyilkost a kancellár szolgálójával, aki szemtanúja volt, amint lelőtték Dollfuss. Hedwiczek Eduard, a kancellári szolga szembeállt Panetta Ottóval és amikor megkérdezték tőle, hogy felismeri-e azt az embert, aki a halálos lövéseket leadta, néhány pillanatig kutatóan szemlélte Panettát, aztán nyugodt, higgadt hangon megszólalt:

— Igen, felismerem, ő volt az, aki rálőtt a kancellárra.

Panetta nyugodt arccal hallgatta végig ezt a kijelentést, amely az ő sorsát eldöntötte. Hedwiczeket más lázadókkal is szembesítették. Erre azért volt szükség, mert Dollfuss 3 halálos lövést érte. Panetta fegyveréből azonban csak két lövést adtak le. Most azt kutatják, hogy ki adta le a harmadik lövést.

A vésztörvényszéki tárgyaláson Panetta Ottó ugyancsak nyugodtan viselkedik. Elmondotta, hogyan folyt le a kancellária elfoglalása. Aztán ismertetette a merényletet, hangoztatta, hogy személyes okokból lőtte agyon Dollfuss, mert állítólag az ő közvetlen befolyására taszították ki a hadseregből.

A védelem kérésére kihallgatták Fey minisztert, igaz-e, hogy minden körülmények között szabad elvonulást biztosítottak a kancelláriában elbarrikádózott zendülőeknek. Fey azonban kijelentette, hogy csak arra az esetre biztosították a lázadók szabad elvonulását, ha gyilkosság nem terheli őket.

A tárgyalást ma reggel 9 órakor folytatták.

OLASZ LAP SZENZÁCIÓS CIKKE

(RÓMA.) Világpolitikai körökben hatalmas szenzációt kelt a „Massagero” című olasz lapnak alábbi cikke:

„A német kormány nem váltotta be ígéreteit. Tárgyalásai, fogadkozásai mind csak ürügyek voltak, hogy

időt nyerjenek és összezavarják a dolgokat. A berlini kormány megfogadta, hogy megőrzi Ausztria függetlenségét és hogy együttesen fog dolgozni a szomszédos köztársaság gazdasági helyreállítása érdekében. Az utóbbi napok krónikája bizonyítja, mennyire váltotta be ezeket az ígéreteket a birodalmi kormány egész Európával szemben.”

Éles kirohanást intéz ezután a lap Németország ellen:

„Nem tárgyalunk kétszer azokkal, akik annyi erőszakkal és annyi szadizmussal egyszer már megszegték a bécsi kötelező törvényeit. Nem létezik kormány, amely ne vállalná magára a kötelezéseket, hogy Németország ellen mozgalmat indítson.”

RINTELEN HALDOKLIK

(BÉCS.) Rintelen, Ausztria római követe — mint ismeretes — élénk szerepet játszott az osztrák puccs előkészítésében s ezért a volt követet a bécsi rendőrség letartóztatta. Rintelen a fogságban öngyilkosságot kísérelt meg, úgy, hogy súlyos sérüléssel szállították kórházba. A volt római követen

háromszor hajtottak végre műtétet, azonban állapota nem javult.

Ma reggel újabb műtét beavatkozás vált szükségessé. Az orvosok lemondtak Rintelen életéről.

A NÉP ÍTÉLETE A LAZADÓK FELETT

(BÉCS.) Most derült ki, hogy a miniszterelnökségi palota ostroma után az ucca népe megtámadta a lefegyverzett felkelőket s közülük tizenhármat felkoncoltak. Azt sem titkolják, hogy a lázadást követő éjszakában a rendőrség olyan felháborodással kezelte és hallgatta ki a foglyokat, hogy felsőbb helyen kellett intézkedni a kihallgatások nyugodt mederbe való telerelése érdekében.

Már az „Universul” is a cenzura eltörlését kéri

(BUKAREST.) Az „Universul” mai számában heves támadást intéz a cenzura ellen és annak beszüntetését kéri a kormánytól. A cikk rámutat arra, hogy az összes lapoknak elegendő hazafiasságuk és hozzáértésük van, hogy tiszteletben tartsák a nemzeti ügy követelményeit előzetes ellenőrzés nélkül.

Csodálatos, hogy eddig a többi lapok kifakadásait a cenzura ellen komolytalannak tartották. Most, hogy megszólalt az „Universul” is, tény-

leg nagy baj kell legyen a cenzura körül...

TATARESCU BESZÁMOLT KÜLFÖLDI UTJÁRÓL

(BUKAREST.) A kormány tagjai ma délután minisztertanácsot tartottak, amelyen Tatarescu miniszterelnök beszámolt külföldi utjának eredményeiről, különös tekintettel a párisi hitelezőkkel létrejött megegyezésre. A minisztertanács Tatarescu exorzéja után az állami apparátus egyszerűsítésének ügyét tárgyalták meg.

Egy kis emlékezés husz évre

A kampószereszek golyóitól meggyilkolt Dollfuss osztrák kancellár halálhírének napjával, július 26-ával végeztesen esik össze 1914 július 26-ának dátuma. Ezen a napon intéztek ugyanis a volt Osztrák-magyar Monarchia vezetői demarsot Ferencz Ferdinand volt osztrák-magyar trónörökös meggyilkolása miatt Szerbiához. És 1914 július 29-én kezdték meg az osztrák-magyar monarchia csapatai a hadüzenet első műveleteit. Ezen a napon süvítettek először az osztrák és magyar katonák halálhozó golyói szerb területen és ezek az első lövések borították lángba, vérbe és gyászba a hadviselő világot. Ez a nap örökké emlékeztetés dátuma marad az imperialista hatalmak történetének, amelynek kezdetét véres tollal írták be az emberiség krónikájának lapjaiba. Ezen a végetes napon indult el a szövetséges és központi hatalmak ellenségeskedésének folyamata, mely négy évi kataklizma után lényegesen megváltoztatta Európa térképét és elhíntette a magvait azoknak a szerződéseknél, amelyek az Osztrák-magyar Monarchia szétdarabolására, Németország területeinek megszállására vezettek. A világháború gazdasági része sajnos még most sem tereledött békés és kielégítő irányba, sőt az általános anyagi romlás és munkanélküliség, a termelés csökkenése ma is végetesen fenyegeti a háborút viselt országokat. Minden háború következménye súlyos, de az 1914 július végén megindult világháború évtizedekre ható veszteséget és leromlást hozott maga után, amiből még ma is nehéz a megtisztulás és felemelkedés. Vajjon el jön-e az idő, amikor ez a véres és kínos emlék teljesen homályba borul s felvirrad a népek egyetértésének, politikai és gazdasági megértésének, a világ jólétének és áldásos békéjének a várva várt napja.

RÁDIÓ

SZERDA, augusztus 1.

Bukarest. 13.45: Könnyű lemezek — 20.15: Rádiózenekar. 22: Badescu Konstantin énekel. 23.50: Galperin Lucien éneklőfűrészen játszik. 25.30: Vendéglői zene.

Budapest. 7.45: Torna, mána hanglemmek. 10.45: Hírek. 11: Felolvasások, közben hanglemmek. 13.05: Balalajka zene. 13.30: Hírek. 14.30: Hanglemmek. 15.40: Hírek. 16.30: A rádió diáklőelője. 17: Gyümölcs, zöldség és más nyári ételek a háztartásban. Vízváry Mariska előadása. 17.45: Hírek. 18: Gitár zongora kísérettel. 18.55: „A patak partján” elbeszélés. 19.10: Ének cimbalom kísérettel. 19.15: Budapest díszkertjei. Előadás. 20.25: Ének zongora kísérettel. 21: Rádió külügyi negyedője. 21.45: Ibsen „Peer Gynt” közvetítése az Állatkertből. 22.15: Hírek. 23.45: Jazz zenekar. 24.20: Cigányzene.

Kassa. 12.30: Cigányzene. 13.30: Lemezek. 16.15: Fuvózenekar. 19.55: Magyar hírek.

Pozsony. 11.25: Magyar hírek. 13.15: Lemezek. 14.20: Lemezek. 19.15: Magyar műsor. 23.45: Magyar hírek.

Bécs. 14.10: Lemezek. 19: Ének zongora kísérettel. 23.30: Jazz zene.

Berlin. 13: Könnyű zene. 15.15: Lemezek. 17: Katonazenekar. 19.30: Zongora szonáta, vonósnyegyes. 22: Rádiózenekar szórakoztató zene.

Az iparos is igénybeveheti adósságára a konverziót

(GALAC.) A Covurluii törvényszék II. szekciója előtt igen érdekes per folyt le az elmúlt héten. Egy bútorgyár tulajdonosa annak idején kérte a régi konverziós törvény alapján reávonatkozóan a kedvezmény megállapítását. Keresetét azonban elutasították, mert bebizonyult, hogy

abból a kölcsönügyletből, amelyre nézve a konverziót kérte, üzeme számára gépeket vásárolt és nem házának javítására fordította.

Mint ahogy időközben új konverziós törvény lépett életbe, a hitelezője az új törvény értelmében ellene megállapítási pert indított és annak a kimondását kérte, hogy

adása nem élvezheti a törvény kedvezményeit, mert mint iparos ez alól kifejezetten ki van véve és különben is a kölcsönt ipari üzemének megteremtésére használta.

A tárgyaláson az iparos ügyvédje rámutatott arra, hogy különbség van a régi és az új konverziós törvény szövege között. Az új törvény szerint ugyanis kereskedő tartozásai csak akkor tekintendők kivételnek, amennyiben az a személy, aki azokat felvette a szerződés időpontjában ke-

reskedő vagy iparos volt. Semmi jelentősége sincs annak, hogy később szerezte meg ezt a minőséget, emiatt tartozása nem veszi el a törvény kedvezményeit.

Mint ahogy pedig az iparos

csak később vált azzá, a kölcsön felvétele után, mert éppen ebből a pénzből vásárolta meg a zipari üzemhez szükséges gépeket, két ségtelen, hogy csak a kölcsön felvétele után szerezte meg az iparosi minőséget.

A törvényszék napokig tartó tanácskozás után elutasította a hitelezők keresetét.

Kimondotta, hogy az iparos tartozása konverzió alá esik,

mert az új konverziós törvény értelmében kivételnek csak akkor lehetett volna tekinteni az ő tartozását, ha már a kölcsön felvételének időpontjában iparos lett volna.

Természetes, hogy ugyanez az érv érvényes a kereskedőkre nézve is. Ha tehát valaki kölcsönvett pénzből alapított üzletet, erre a tartozásra nézve kérheti a konverziós törvény alkalmazását, minthogy a kölcsönszerződés megkötése idejében még nem volt kereskedő.

Harminchat felhőkarcoló repülőteret épít London

(LONDON.) Hatalmas tervvel foglalkozik az angol parlament egyik tagja, W. Crawen Ilos konzervatív párti képviselő, aki olyan pénzcsoportot hozott össze, amely ötmillió font költséggel felépíti Európa első felhőkarcoló repülőterét London szívében.

A King's Cross és a St. Pancras állomások környékén, sőt — azok tetején! Az alapítók között nem kisebb neveket találunk, mint Sir Walter Peacocknak, a walesi herceg volt kincstárnokának, Mr. Workmannek, a nagy hajóépítőnek, Mr. Rodney

Hamennek, Anglia egyik legnagyobb építési vállalkozójának, Mr. Glovernek, a híres repülőter tervezőnek és Cammender Gibsonnak, az ismert katonai szakértőnek a neveit.

London szívében, a St. Pancras és a King's Cross állomások vidékén 36 felhőkarcolót emelnek első sorban azért, hogy rájuk, mint óriási oszlopokra, tartókra építsék a hatalmas repülőteret.

Az építésre vonatkozó felhatalmazási törvényjavaslatot a parlament legközelebb tárgyalni is fogja s a repülőter már 1936-ban forgalomba ke-

rül. A repülőté. anyaga acél lesz. Tulajdonképpen egy széles méretű acélkorongról van szó, amelynek átmérője fél angol mérföld.

Ezen a területen helyezik el a levegőben a hangárokat, az úgy nevezett gépkifutókat, a benzintöltőket s magát a repülőállomást.

Maga a korong forgatható lesz s nyolc részre osztható. Minderre azért van szükség, hogy a szél erejének és vezérlésének hatásait ki-essen kerülni a fel- és leszállásnál.

Mást gyilkolt meg a halálra keresett barátja helyett

(SZEKSZÁRD.) Véres bűntény történt a Szekszárd közelében elterülő Pusztafácánkertenben. Ferhalt Péter itt as állapotban összeszólalkozott az uccán régi barátjával, Pámer Sándorral s amikor a kocsijában már teljesen lerészegedett,

elindult a faluba és minden utcában kereste Pámert, mert — amint mondotta — leszámol vele s olyan vérengzést művel Pusztafácánkerten, amely mellett Márkus Szabó János, a madocsi gyilkos bűnténye eltörpül.

A garázda legény egész délután járta a falut és az éjszakai órákban Pámer Sándor lakása felé tartott. Hajnalban belopódzott a házba és ott a szobában

egy ágyban alvó embert, akit Pámer Sándornak vélt, mellbeszurt, majd a nyakán is sebet ejtett. Mind a két szúrás halálos volt.

Régelre azután kiderült, hogy Ferhalt Péter

nem a haragosát, hanem Szalai Ferenc dohánymunkást gyilkolta meg.

Pámer ugyanis, mikor értesült arról, hogy Ferhalt halálra keresi, megkérte barátját, Szalai Ferencet, hogy egy éjszakára cseréljenek lakást.

A dohánygyári munkás mit sem sejtve, eleget tett barátja kérésének és így történt, hogy a garázda legény őt ölte meg Pámer Sándor helyett. Ferhalt Pétert a falu határában elfogták. A gyilkos a csendőrségen töredelmes beismerő vallomást tett. Letartóztatták és beszállították a szekszárdi ügyészség fogházába.

— Vízszugár propeller helyett. Egy prágai mérnök rövid idővel ezelőtt olyan motorcsónakkal kísérletezett, amelyet nem a propeller, hanem maga a víz hajt. A csónak jobb és bal oldalán egy-egy nyílásból nagy sebességgel vízszugár áramlik ki, amelyeket a csónak belsejében elhelyezett szivattyú lök ki. A víz visszahatásának ereje aztán olyan sebességgel löki előre a csónakot, hogy az 25 kilométert képes megtenni óránként.

— Acélrudat vert mellébe az életunt női szabó. Budapest—Hűvösvölgyön különös módon akart véget vetni életének egy nőiszabó, Tuzson Menyhért, aki a Magdolna-ucca 12. számú házában lakik s már hosszabb ideje állás nélkül van. Az életunt nőiszabónak nem volt pénze arra, hogy kötelet vásároljon és felakassza magát. Egy acélrudat vert hát magához, kiment a hűvösvölgyi nagyrétre, ott az acélrudat a szíve tájékára helyezte, egy kilós vassulyal két centiméter mélyre verte mellébe, azután eszméletét veszítette. A mentők súlyos állapotban szállították be a Rókus-kórházba.

Clujon legolcsóbban, legszebben
és a legdivatosabban

Czink

modernül berendezett kelmefestő
és vegytisztító gyára dolgozik!

Bonokkal fizethet a kereskedő a banknak, ha ugyanígy kapott fizetést az államtól

(KOLOZSVÁR.) Nagyon kevesen tudnak arról, hogy a Hivatalos Lapban e hó közepén igen nagyfontosságú törvény jelent meg az állami adóbonokról. Elkerülte a közvélemény figyelmét az, hogy igen fontos rendelkezéseket tartalmaz ez a törvény azokra az állami szállítókra nézve, akik közszállításokért készpénz helyett adóbonokat kaptak az államtól.

A törvény mindenekelőtt azt a rendelkezést tartalmazza, hogy az 1934. április 1-ig keletkezeti állami tartozásokat bonokban fizetik ki. A román állam felhatalmazást nyert, hogy a Casa de Amortizarea útján a most említett határideig keletkezett tartozásokat,

maximum ötmilliárd lej erejéig, adóbonokkal fizesse ki.

Az adóbonokat bemutatóra állítják ki és pedig 100, 500, 1000, 5000 lejes címletekben, évi 4 százalékos kamatozással.

Ezeket az adóbonokat az állam legkésőbb 1935. április 1-ig névértékükben fogadja el, a megfelelő kamatozással számítva.

A bonokkal mindenféle állami adót lehet fizetni, amelyet a kincstár saját számlájára, vagy pedig bármely megye, község, vagy közigazgatási szerv számára hajt be, az 1932. év előtti adóhátralékok kiegyenlítésére, valamint azoknak a kincstári bírságoknak a kifizetésére, amelyeket 1934. március elseje előtt állapítottak meg vagy vetettek ki.

Kivétel csupán az örökösödési adó, amely 1930. július elseje után vált esedékessé, amikor is történt annak megállapítása, vagy kivétele.

A bonokat a tőzsdén hivatalosan jegyzik és ezek mindennemű átírási illeték alól mentesek.

Bármilyen közigazgatási tartozik azokat névértékben elfogadni.

E bonok kamatozása is adómentes. A bonokat

lombardirozni lehet a Banca Nationalănál ugyanazon feltételek mellett, mint amelyek a többi állami papírok számára vannak megállapítva.

A tartozások kifizetése a bonok után úgy történik, hogy a 100 lejnél kevesebb töredéket nem veszik figyelembe.

Községek, megyék, valamint az autonóm állami intézmények felvannak hatalmazva arra, hogy az adótartozások és bírságok fejében adóbonokat fogadjanak el 1933. április 1-ig és saját hitelezőiknek felajánlíhassák a bonokkal történő fizetést a bonok névértéke erejéig az olyan tartozásokra vonatkozólag, amelyek

1934. április elseje előtt keletkeztek.

Az állami intézmények az egymás közötti kincstári tartozásokat bonok útján kompenzálhatják.

E szabály alól kivételnek tekintendő

a postatakarékpénztár és a különböző szövetkezetek, valamint más különleges állami intézmények tartozásai.

A törvény legfontosabb része a befejező rendelkezés, amely így szól:

Az állami és megyei községi autonóm pénztári szállítók, akik az általuk szállított áruk ellenértékét adóbonokban kapták meg, jogosultak ezeket a bonokat saját tartozásuk fedezetére, a hitelintézetek javára letétbe helyezni, amennyiben bebizonyítják, hogy az ő követeléseik is így nyertek kiegyenlítést.

A törvénynek ez a 11-ik szakasza más szóval azt a rendkívüli fontos

szabályt tartalmazza, hogyha valamilyen állami, megyei, vagy városi szállító követelését adóbonokkal fizették ki, ez jogosítva van bármilyen hitelintézettel szemben fentálló tartozásainak biztosítására ezeket a bonokat letétbe helyezni. Tehát

az ilyen szállító nem köteles készpénzzel fizetni, hanem elég, ha az adóbonokat egyelőre letétbe helyezi.

Hogy mi lesz a további sorsa ezeknek a letéteknek, köteles lesz-e azt pénzügyintézet fizetésül, végkiegyenlítésül is elfogadni, arról a törvény nem intézkedik. Valószínű, hogy erre nézve külön utasítás fog következni.

Egyelőre azonban minden kereskedőnek tudnia kell azt, hogy ha állami szállítókért adóbonokat kapott, ezt saját pénzügyintézeti tartozásai fejében letétbe helyezheti.

Ez esetben a hitelintézet tőle egyelőre nem hajthatja be a követelést.

A méregdrága kolozsvári víz nem kell a külvárosnak

(KOLOZSVÁR.) A vízműigazgatóság még az elmúlt esztendőben több külvárosi uccában vezetékcsovet fektetett le, amelynek költségeit a háztulajdonosokon akarta bevasárolni. A háztulajdonosok tiltakoztak a jogtalan megadóztatás ellen, mert a vezetékcsovet fektetését nem kérték a vízműtől.

A vonatkozó szabályrendelet pedig világosan körülírja, hogy a vízmű csak az esetben igényelheti a munkálatok végösszegének egyharmadát a háztulajdonosoktól, ha azoknak legalább fele kéri a csőhálózat kibővítését.

A legtöbb háztulajdonos már azért sem igényelheti a víz bevezetését, mert valamennyinek házában kut van. A vízműigazgatóság ennek ellenére szorgalmasan küldözgette a háztulajdonosokhoz a fizetési meghagyásokat,

amelyeket azonban természetesen nem fizettek ki.

Végül a háztulajdonosok megunták a folytonos szekturát, a Háztulajdonosok Szövetségének közbenjárását kérték. A szövetség intervenciója sikerrel járt, amennyiben a vízműigazgatóság eltekintett a

költség hozzájárulása megfizetéséről. Így a háztulajdonosok a jogtalanul kivetett költségeket nem tartoznak fizetni.

A vízműszabályrendeletnek van egy szakasza, amely így intézkedik, hogy minden kolozsvári háztulajdonosnak, tekintet nélkül arra, hogy telkére be van vezetve a víz, vagy sem,

vízdíjat köteles fizetni.

A vízműigazgatóság természetesen él is ezzel a joggal és ugyancsak megadóztatja a külvárosi polgárt az el nem fogyasztott vízért.

Bár a legtöbb külvárosi uccában közös vízvezeték van felállítva, a lakosság nagyrésze azt nem veszi igénybe, mert

ugyszólván minden udvarban kut van, úgy, hogy csupán azt használják a háztulajdonosok.

Sérelmes tehát rájuk nézve az a rendelkezés, hogy vízdíjat kell fizessenek. Panaszuikkal a Háztulajdonosok Szövetségéhez fordultak, amely beadványt terjesztett a vízműigazgatóság elé a szabályrendelet vonatkozó intézkedésének módosítására, illetőleg a kényszerű díjak csökkentésére.

Büntetéselengedésben részesülnek azok, akik augusztus 15-ig rendezik elmaradt bejelentésüket

(KOLOZSVÁR.) Szombati számunkban jelentettük, hogy a rendőrség bejelentőhivatalának tisztviselői házról-házra járva ellenőrzik a lakók bejelentéseit. Tekintettel arra, hogy az eddigi megállapítások szerint Kolozsvár lakosainak egy nagy hányada nincsen nyilvántartva a bejelentőhivatalnál, más része be van ugyan jelentve, de lakást változtatott s a változást nem közölte,

a bejelentőhivatal ezután hívja fel a város lakosságát, hogy mindazok, akiknek bejelentése nincsen rendben — amennyiben

nem ellenőrzés közben tudódik ez ki, hanem önként jelentkeznek — augusztus 15-ig ha rendezik bejelentéseiket, mentesülnek a büntetés megfizetése alól.

Azok, akik ezen idő alatt sem jelentik be lakásaikat, a törvény értelmében

500 lejes büntetést tartoznak fizetni.

A büntetés esetenként értendő, vagyis ahány családtag van bejelentetlenül,

amennyiben 500 lej a büntetés.

A házigazdák, butorozott szobák

tulajdonosai, iparvállalatok, cégek, munkaadók, akik nem jelentették be idejében bérliüket vagy alkalmazottait, ha ezen mulasztásaikat a fenti időpontig rendezik, úgy

szintén mentesülnek a büntetés megfizetése alól.

Ugyanakkor ismételt felhívja a bejelentő hivatal a lakosság figyelmét, hogy az esetleges kellemetlenségek elkerülése végett mindenki váltassa ki, illetve bélyegeztesse felül személyazonosságát igazolóanyait, mert esetleges razziák alkalmával a rendőrség csak ezt az igazolást fogadja el. Csak ez az egyetlen igazolás arra, hogy az illető bejelentett lakással bír.

Társadalmi élet

(—) A székellyöldi fürdők és természeti szépségeinek megismerésére a Székelyek Kolozsvári Társasága augusztus 2-án, csütörtök reggel 4 órakor a Román Operától 9 napos kirándulásra indul. Erre a ritka szép és rengeteg sok látványosságú és mégis kényelmes kirándulásra még van 2 személy részére hely. Jelentkezni lehet a „Gondoskodó” bankban, Calea Victoriei 11., délelőtt 9—1 és délután 6—8-ig a Társaság helyiségében, Str. Regina Maria 11.

(—) A kolozsvári Iparos Egylet Dalkarának serlegavató ünnepélyével kapcsolatosan, a Hölgyválasztmány és Rendezőbizottság közreműködésével műsoros táncestélyt rendez aug. 4-én (szombaton) este 8 órai kezdettel, melyre ez uton hívja meg t. tagjait és azok vendégeit a Rendezőség.

(—) A Tennis Club turista szakosztálya folyó hó 5-én rendezi hagyományos Czege-tói fürdő kirándulását. Halpaprikás, tutaj- és csónakversennyel egybekötve esténként fél 9-től 10-ig. Jelentkezni esténként fél 9-től 10-ig. Cal. Marshal Foch 10., II. emelet.

(—) A világháború kitörésének és a világbeke halhatatlan mártírjainak: Jaurés halálának 20-ik évfordulója alkalmából, a kolozsvári szervezett munkásság és a Szociáldemokrata pártszervezet Oktatóbizottsága 1954. augusztus 9-én, a Magyar Színházban Jaurés-émlékünnepélyt rendez. Válogatott, nívós műsor, olcsó, még a mozihelyiáraknál is olcsóbb helyiárak: összes erkélyülések, repülőbéllyeggel 12 lej, földszinti ülőhelyek repülőbéllyeggel együtt 17 lej. Jegyek elővételben a Munkás Újság kiadóiban, Str. Memorandului 21. szám alatt. A nagy érdeklődésre való tekintettel biztosítson magának helyet és váltassa meg mielőbb jegyét.

— Az atom csodája. Minden test atomokból áll. Az atom magja és a körülötte keringő elektronok között viszont olyan nagy távolság, hogy ha például egy köbméter platinának a valóban áthatolhatatlan anyagát összesajtoltánánk, akkor az egy köbméter platina anyaga mindössze egy gombostűfejnyi helyet foglalna el.

— A méhek illatnyelve. A méh, ha gazdag mézelő területet fedezett fel, csakhamar értesíti erről társait is. Visszatér a kashoz és itt sajátásgos táncot jár el, amellyel valósággal alarmirozza társait. Ezek a fölfedező köré gyűlnek, megtapogatják őt és ilyen módon megérzik a virágok illatát, amelyekről a felfedező viszatér. A felfedező méh azonban csak akkor küldi társait az új területre, ha ott valóban gazdagon található a virágméz. Hogy az utat megmutassa nekik, az egész utat sajátásgos szaggal árasztotta el, amelyet illatmirigyek váladékával idézett elő.

Hölgyeim!

Veszély nélküli tartós ondulást, villanv nélkül, 6 hónapi garanciával. Valamint hajfestést felelősséggel, úgyszintén vas- és vízdulalást legszebb kivitelben készít.

Terkál-szalón,

Cluj, Reg. Ferdinand 33. Élián-ház. — Vashid mellett.

TIGRIS A KELEPCÉBEN

Regény. Irta: J. H. SMITH

(44)

— Köszönöm szépen, egy darabig még jó lesz nekem a Scotland Yard is, — nevetett Illing — és mondja csak, Swithers ur, nyolcvan—száz karátos gyémánt értékes?

— De mennyire, az már vagyont ér! De miért érdekli ez?

— A rendőrséget minden érdekli — és Richard már utól is érte a tábornokot, aki nagy szakértelemmel állította össze a vacsorájukat.

Vacsora közben persze megint az öreg katona vitte a szót: de Richard nagy megkönnyebbülésére nem a hin dukról beszélt, hanem a régi időkről, Richard elhunyt szüleiéről és Vivian néniről, akibe annakidején nagyon szerelmes volt; és a fiatalember örömmel hallgatta.

— Bizony, másképpen élnek, ha Vivian hozzám jött volna, — sóhajtott. — Volna szép otthonom és családom; így pedig mindig utazom és ha itthon vagyok, a klubban töltöm az időt. És tudja, miért nem jött hozzám? — Még most is felháborodott erre a gondolatra. — Mert azt mondta, tulcsinos vagyok férjnek! Persze nem szeretett, mert akkor nem bánta volna, hogy szép vagyok-e, vagy csunya. De Vivian mindig ilyen furcsa volt, — mondta elmélázva. — Hiszen igaz, hogy csinos fiu voltam, — a tábornok láthatóan szívesen emlékezett erre — ha most már nem is látszik meg rajtam. Nézzon csak meg azon a csoportképen, — a falra mutatott — mikor az evezősbajnokságot nyertük négyen, nézze meg és csodálkozni fog!

A fiatalember kötelességtudóan felállt és megnézte a képet, de bármennyire csinos és érdekes volt is Lewin hadnagy, a figyelmét nem ő kötötte le.

— Mondja, tábornok, — kérdezte fojtott hangon — ez a szélesvállú ember itt balról Hollit Arthur, Lord Willit öccse, akiről a multkor beszélt?

— Ő az, — mondta a tábornok odalépve, — talán az én leírásom után ismert rá?

— Nem éppen — mondta a fiatalember és egyszerre nagyon sietős lett a dolga. — Fél tíz óra van, el kell sietnem, még fontos megbeszélni valóm van a főnökömmel, — magyarázta. Mert azt nem mondhatta a tábornoknak, hogy azért siet haza, mert nyugodtan akar gondolkozni azon a különös lényen, hogy hábar harminc év telt el a két felvétel között, mégis teljes biztonsággal meg lehet állapítani, hogy az evezős képen látott Hollit Arthur és a meggyilkolt Holl Peter, akinek képét a southamptoni rendőrség őrzi, egy és ugyanaz a személy.

(Folytatjuk.)

— Megnyitották a nemzetközi művészeti kongresszust. A népszövetség és a szellemi közmunkák olaszországi bizottságának védnöksége alatt a napokban nyitották meg Velencében ünnepélyes keretek között a nemzetközi művészeti kongresszust. A kongresszuson huszonhat nemzet képviselői jelennek meg.

Kisebbségek véde méért akar harcolni az amerikai nők békeligája

(NEWYORK) A nők nemzetközi békeligájának chicagói csoportja nem rég tizenegy más tekintélyes amerikai szervezet bevonásával konferenciát tartott, amelyen a kisebbségi problémákat tárgyalták. Több felhívás után határozatot hoztak, melyben a konferencia kijelenti, hogy

olyan nemzetközi szerződés megalkotását óhajtja, mely biztosítja minden kisebbségben élő nép emberi, polgári és kulturális jogait.

Óhajtja, hogy a népszövetség egy állandó kisebbségi bizottságot szervezzon, amely átvenne minden kisebbségi panaszt és ezeket megvizsgálja.

Sajnálattal állapítják meg azokat az igazságtalanságokat, amelyek az amerikai kisebbségek

kel szemben saját országukban elkövetnek,

ugyanekkor kéri az Egyesült Államok kormányát, hogy haladéktalanul fejezze ki a német kormánynak az amerikai polgárság felháborodását a német kisebbségek, pacifisták, zsidók, katolikusok, szocialisták és kommunisták ellen elkövetett kegyetlenségek miatt.

Felhívták az amerikai Egyesült Államok elnökét, hogy emelje törvényerőre a lincselés elleni javaslatot és saját hatóságai szolgáltatásának példát a tekintetben, hogy a színes polgároknak gazdasági téren egyenlő jogokat adjanak.

A konferencia egyébként két napig tartott és a vitában huszonegy szónok vett részt.

Teljesen megszűnik külkereskedelmünk, ha a kormány nem változtat az elavult kompenzációs rendszeren

(KOLOZSVÁR.) Ismeretes, hogy az import további megszorítása az érdekelt kereskedőkörökben nagy elkeseredést váltott ki annál is inkább, mert

minden szakember tudja, hogy ez az út az ország külkereskedelmének teljes megszüntetésére vezet.

Máris mutatkoznak egyes vállalatoknál ennek a megszorításnak súlyos következményei, a legfontosabb nyersanyagokat már csak nehezen tudják behozni az országba és különösen a textilipar, mely a legutóbbi időben némi fellendülést vett, tekint indokolt idelelemmel a jövő elé, amely megújabb megszorításokat ígér.

Különös feltűnést keltett azonban az a rendelkezés, amely augusztus 1-től kezdve az összes kompenzációs engedélyeket megszüntette.

A Banca Nationala már közölte is egyes érdekeltekkel, hogy a kompenzációs alapuló importot Németország, Csehszlovákia, Lengyelország és az Egyesült Államok kivételével, augusztus hó 1-től fogva teljesen megszünteti. Amikor e sorokat írjuk, e tekintetben mindenki teljesen tájé-

kozatlan. Beavatott forrásból származó hírek szerint azonban megnyugtatóan közlik, hogy az olyan kompenzációs üzleteket, amelyeknek végrehajtását már megkezdték, kivesszik a rendszabály alól, illetve ha már engedélyt kapott kompenzációs alapuló importra és ennek alapján megkezdte az áru behozatálát, ennek az importengedélynek érvényét nem fogja érinteni az új rendelkezés. Ezzel szemben az a hír is elterjedt, hogy még az olyan országokkal szemben is, amelyekre vonatkozóan a mi kereskedelmi mérlegünk aktív, újabb megszorító rendszabályokat léptetnek életbe.

Kompenzációs alapuló importot csakis olyan arányokban fognak engedélyezni, mint a kontingentáláson alapuló.

Az érdekelt körök igen elégedetlenek ezzel a kilátásban lévő rendszabállyal, mert számosan közülük már a meglévő engedélyek alapján nagyobb mennyiségű áruk importját kötötték le.

Ezeknek az engedélyeknek megsemmisítése az egész kereskedelem zavarásának meztározását idézi elő. Jogi és kereskedelmi következményeit egyelőre meg sem lehet ísólni.

Uccai kaland egy ismeretlennel

(KOLOZSVÁR.) Délután fél hatmat mutatott a főtéri torony nagy órája, amikor a kereskedelmi akadémiája vasrácsos kapuja elé érkeztem. Nagybaszu öregember állott a kapu előtt, nadrágja rojtos, a kalapja viharvert, cipője orra kíváncsian hátratekintgetett.

Nagyon szomorúan és nagyon lehangoltan állott szembe a hatalmas épülettel... Komor szempillantásokkal méregette a kaput.

Érdekelt az ember. Kíváncsi voltam a szemére. Közeledtem...

És akkor megszólalt a különös ember és amit mondott, az is olyan különös volt, mint maga az egész délután. A maga kánikulai valószínűségében, vagy mint a japán képeken a háttérben csendben meghúzódó

sötét Fuzsijama:

— Én fizettem érte... Isten bizony fizettem érte... sok ezeret... és mégis meghalt. Nyolc iskolát jártam vele, aztán felsőiskolába irattam... meghalt... és én itt maradtam? Most mit csináljak?

Hangja mind szaggatottabb és halkabb lett, majd csukló zokogásba fulladt.

Egy ember sir az uccán... Megszántam... Nem ezt az egyetlen síró embert szántam most, akinek fiát nem tudni milyen uton ragadta el a végzet tüzes szekere.

Minden apának bennem égett a fájdalom. Minden apának, aki fiú nélkül maradt, minden apának, akit végzete elsodort az örök folytatás örömeitől, akinek elvitte reményeit a

„békeévek“ zugó zuhataga. És minden fiúé, akit édesapjától fosztott meg a sors.

Az ember az uccán nagyon apa volt. És nagyon egyedül volt...

Megszólítottam:

— Mikor halt meg a fia bácsi? — és megnéztem a szemét. Olyan szemek voltak, amelyeket vártam. Mélyek, zavarosak, tompák, egzaltáltak. Furcsán foszforeszkáltak, mint késő éjjel a folyóvíz a parti fűzek alatt, ha rásüt a holdsugár...

Zavarba jött és csak nagykesőre felelt:

— Milyen fiam? Nekem nem is volt fiam? — Hangja fenyegetőbbé vált: — Tréfál velem az ur, vagy bolond, hallja?! Inkább adjon két lejt!...

Most megértettem... szájából elviselhetetlenül áradt az olcsó pálinka bűze.

Nem egyedülálló ember volt az, aki a fiát siratta...

Nem!... annál sokkal, de sokkal szálamomraméltóbb volt az uccai ismeretlen.

A beszámíthatatlanságig részeg volt... ö. j.

Üzlet

Ama jég hátán megülő egzisztenciák közül ezt tartjuk a legszebbnek. A történet színhelye természetesen Newyork. Azért használtuk a „természetesen“ kifejezést, mert ez a csodaváros ezer és ezer titokzatos szövénnyével a legvalószínűtlenebb létfeltételeket jelenti. Az „üzlet“ a következő:

A newyorki városházán naponta kifüggesztik az aznap elhunytak névsorát. Történetünk hőse lemásolja a listát, majd hazamegy „irodájába“, ahol negyven csinos, fiatal hölgy dolgozik. Gyufaskatulya nagyságu csomagokat készítenek, amelyeknek tartalma valami jelentéktelen értékű házari áru, mondjuk egy cigaretta-szipka, vagy kézelőgomb. Az áru értéke legfeljebb 10—20 cent. A kis csomagokat megcimezik az aznap elhaltak neveire, a negyven kisasszony szétszalad a városba és mindegyikük megjelenik egy-egy gyászbaorult háznál.

— Mr. Smith rendelte ezt nálunk, sziveskedjék átvenni. Az ára 5 dollár.

A legtöbb helyen oly nagy a fejevesztettség, hogy nem is kérdezősködnek a rendelés eredete felől. Fel se bontják a csomagot. Egyszerűen átveszik a szegény elhunyt családtag utolsó rendelését, kifizetik az 5 dollárt. Newyorkban átlagban kétszáz haláleset van naponta s a statisztika szerint száz esetben sikerül az „üzlet“.

Igaz, hogy a dolog a büntetőtörvénykönyv határain jár. Más erkölcs, más világ az s mire valakinek eszébe jut ügyész után kiabálni, X. vagy Y. ur már duzzadtra kereste magát.

— Hatálra sujtott három munkást a lezuhant emelődaru. Végzetes szerencsétlenség történt a napokban a franciaországi Nantes egyik gyárában. A gyárban három munkás egy emelődaru körül foglalatostkodott, amely véletlenül 7 méter magasból lezuhant s a munkásokat halálra sebesítette. A három munkás kórházba szállításon közben kisenvedett. A vizsgálat a felelősség kérdésében megindult.

Hogyan mentette meg a svéd király életét egy tenniszbajnok

A svéd király, aki ezidőszámtal Baadstadban tenniszversenyen vesz részt, amint a „Joestér” meg is írta, majdnem autószerencsétlenség áldozata lett. A királyt Matejka osztrák tenniszbajnok mentette meg azzal, hogy az utolsó pillanatban elrántotta az uton egy arra robogó gépkocsi elől.

A feltűnést keltő eseményről a következő részleteket jelentik: V. Gusztáv király körülbelül tízennégy nappal ezelőtt utazott Baadstad fűrdőre, nyári pihenésre. Ez a Halmstadt közelében, a svéd nyugati tengerparton fekvő üdülőhely igen népszerű a stockholmi előkelő társadalmi körökben és minden nyáron igen sokan keresik fel. Sok svéd arisztokratának van Baadstadban villája és Gusztáv királynak is van itt vadász kastélya, ahová a fővárosból gyakran kirándul és pihenőidejét rendszerint itt tölti. Máskor meg fiának, Gusztáv trónörökösnek Sofiero nevű kastélyát keresi fel és a legutóbbi időkben vendége volt Goyet bárónőnek is, torupai birtokán.

A svéd uralkodó hetvenhatéves kora ellenére még mindig szenvedélyes sportoló. Hogy a tenniszben meszt, az világszerte tudott dolog, de Gusztáv király passzióját vadász, turista és vitorlázó is. Baadstad tengeri fűrdőben a svéd uralkodójának megvan a lehetősége arra, hogy mindhárom sportfajtát művelje. Az idén éppen azért választotta ki üdülőhelyéül Baadstadot, mert ott jelenleg nemzetközi tenniszmérkőzések folynak. Gusztáv király a külföldi nagy tenniszversenyeken, főként a Riviérán lezajló tenniszmeccseken, Nizzában, Cannesben és Monte Carloban Mr. G. álnéven vesz részt.

Kastélya körülbelül félórára fekszik Baadstadtól. A tenniszterület rendszerint nem gépkocsin tér vissza, hanem gyalog. Legtöbbszörre meghívja tenniszpartnereit is, hogy kísérjék el. Most, amikor a baleset fenyegette, ugylátszik nagyon el volt mélyedve a beszélgetésbe és ezért nem vette észre a vele szemben robogó gépkocsit, amelybe majdnem beleütközött. Csak az osztrák tenniszbajnok, Matejka lélekjelenléte mentette meg. Matejka, aki mint vendég, részt vett a svéd tenniszmérkőzéseken, a szó szoros értelmében az utolsó pillanatban rántotta el a svéd királyt a robogó autó elől.

A svéd királyt szerencsés megmenekülése alkalmából az ország minden részéből elhalmozták szerencsekíváncsúkkal és Matejka tenniszbajnokot, a király megmentőjét a lakosság lelkes óvációjában részesítette.

— Lenyelhető gyomorfényképezőgépeket gyártanak. Az orvostudomány technikájának haladása könnyen lehetővé teszi ma már a gége fényképezését. A páciens, akinek gégejét le akarják fényképezni, egyszerűen lenyel egy miniatűr fényképezőgépet. A gépet tükrök segítségével állítják be felvételre és ez a beállítás közönséges nappali világításnál történik. A páciens persze nem kéri arra, hogy vágjon barátságos arcot, ez nehéz is lenne ilyen körülmények között. A felvétel egy százhuszad másodperc megvilágítási idővel és 12.000 gyertya erősségű fényvel történik, ezt a fényt egy wolf-ramlampa állítja elő.

Áldozataik hullájával egyszobában kellett, hogy töltsék az éjszakát a gázoló autósok

(CSIKÁGÓ.) A világ egyetlen városában sem öltött az autórület olyan hatalmas arányokat, mint Csikágóban. Ebben a nagy amerikai városban, amelyben 4 és félmillió lakos lakik,

történik a világon a legtöbb autószerencsétlenség.

A csikágói rendőrségnek külön bíró, Gipson E. Sorman ítélkezik az autós vétségek ügyében, aki

naponként a legszigorúbb büntetéseket hozza azok ellen a vádlottak ellen, akik szabályellenes gyorsajtásukkal embertársaik testi épségét és életét veszélyeztetik.

Ez a rendőrbíró a napokban egy három autószerencsétlenség ügyében páratlan és elrettentően szigorú íté-

letet hozott. Ugyanis három fiatal autóst,

akik sebes hajtásukkal három egyént halálra gázoltak, a szigorú bíró a szabadságvesztésen kívül arra is ítélte, hogy az autószerencsétlenség áldozatainak holttestével együtt egy egész éjszakát a halottas kamarában töltsenek.

Másnap a bíró felkereste a halottas kamarában az elítélteket, akik lelkiileg megtörve, agyongyötörve és megremülve fogadkoztak a bíró előtt, hogy az egész éjszaka szenvedett borzalmak hatása alatt örökre lemondanak a gázolással járó sebes hajtásról. A rendőrbíró megelégedetten hallgatta az elítéltek fogadkozásait, majd az ítéletet megváltoztatva, szabadon bocsátotta a megtért bűnösöket.

Ujabb fordulat a marosvásárhelyi árvaszék sikkasztóinak ügyében

(MAROSVÁSÁRHELY.) Annak idején részletesen beszámolt a „Joestér” arról a nagyarányú panamáról, amely a marosvásárhelyi árvaszéki pénzkek körül történt. A sikkasztás főszereplői a következők:

Moldovan Pavel százszéregeni ügyvéd, akit a törvényszék okirathamisításért három évi fegyházra ítélte, Serban Teofil marosvásárhelyi árvaszéki könyvelő, valamint Manuca árvaszéki írnok, az árvák vagyonának elsikkasztásáért és okirathamisításért 5-5 évi súlyos börtönt kaptak. Oteleanu Iliés ügyvédi titkárt szintén okirathamisításért 1 évre marasztalták.

Az ügy felelősségi tárgyalása az elmúlt napon került a marosvásárhelyi ítélőtábla Manca tanácsa elé. A vádat Protopopescu ügyész képviselte, míg a védelmet dr. Ghilea Gyula ottani ügyvéd és dr. Giurgiu János látták el.

A tárgyalás reggel 9-től délután 3

óráig tartott. Miután a táblai referens ismertette az ügyet, Serban Teofil, Manuca Péter és Oteleanu Iliés érdekében dr. Giurgiu János emelkedett szólásra. Kifogással élt a törvényszéki ítélet ellen és formai hibák miatt kérte annak megsemmisítését.

— A sértett felek legnagyobb részét nem hallgatták ki — mondotta az ügyvéd. — Ezenkívül éppen a sértett felek helyett az igazságügyi minisztérium képviselőjében Ionescu ügyvéd jelent meg, akinek törvény szerint nem volt joga vádat emelni. Kérem, küldje vissza a tekintetes táblabíró a doszárt ismét a törvényszékre.

Az előbbi véleményhez csatlakozott dr. Ghilea is, mire a tábla hosszas tanácskozás után úgy döntött, hogy az érdembeni tárgyalást augusztus másodikára halasztotta és elrendelte a nevezett tanúk kihallgatását, valamint írásszakértőképpen dr. Kernbach Mihály kihallgatását is.

Valami baj van a milliárdos házassága körül

(NEWYORK.) Amerika leggazdagabb fiatalembere, John Jacob Astor két hét előtt megnősült. A házasságkötést hosszú kinos harc előzte meg a fiatal Astor előző menyasszonyával és napokon keresztül tárgyalták a legnagyobb nyilvánosság előtt ennek az eljegyzésnek a felbontását. A fiatal Astor egy óriási briliánsgyűrűt követelt vissza előző menyasszonyától, azonban volt menyasszonya szülei csak azzal a feltétellel voltak hajlandók a gyűrűt visszaadni, ha Astor írásban bocsánatot kér viselkedéséért.

Ez meg is történt és John Jacob Astor a bocsánatkérés után visszakapta a többszáz ezer dollár értékű briliáns gyűrűt.

A fiatal Astor alig néhány nappal eljegyzése felbontása után újabb eljegyzési hírrel lépett a nyilvánosság elé:

bejelentette, hogy feleségül veszi Miss Elen Tuck Frenchet, előző

menyasszonya legjobb barátnőjét.

Az esküvőt káprázatos fényben tartották meg két hét előtt a Rhode Island szigetén fekvő New Portban. A fiatal pár nyomban az esküvő után nászutra indult és mint mondták, szeptember végéig tart nászutjuk, amely a Csen les óceán északnyugati partjain vezet végig.

A fiatal Astor és felesége a dollár-milliomos saját szalonkocsiján indult el és szerencsésen meg is érkezett a Pacific Expressre Seattle Citybe. A legdrágább és legelőkelőbb hotelban egész emelet várt már rájuk, miután Seattlet szemelték ki kirándulásaik középpontjául. Ugy volt, hogy legalább egy hónapot töltenek Seattleban, azonban programjuk váratlanul megváltozott:

alig kétnapos ottartózkodás után John Jacob Astor kiadta a páncsot, hogy azonnal csomagoljanak össze, mert a nászútnak

vége és utaznak vissza Keletre.

A milliomos szalonkocsiját ismét a Pacific Expresshez kapcsolták és a tűrőn lefüggönyözött ablaku révnyörű termekocsi a fiatal párral megállás nélkül robogott Newyork felé. Még Chicagóban sem hagyták el a szalonkocsit Astorék, pedig itt több óra hosszat kellett várakozniuk. A felső tízezer köreiben természetesen élénk találgatásokra adott okot John Jacob Astor nászúti programjának váratlan megváltozása.

SPORT

REKORDOK A MAROSVÁSÁRHELYI SE USZÓVERSENYÉN.

Tegnap számunkban jelentettük már hogy az MSE, Erdély egyik legrégebbi multtal rendelkező sportegyesülete vasárnap országos uszóversenyt rendezett, melyen a rekordok egész sora dőlt meg. Részletes eredmények. 200 m. gyors: 1. Ziegler U 2 p. 40 mp., országos rekord! 2. Daróczy MSE. 200 m. szenior mell: 1. Aranyossy U 3 p. 09.6 mp., országos rekord! 2. German CFR Bukarest. 3x100 m. vegyes staféta: 1. MSE 4 p. 05 mp., országos rekord! 2. U. 3x100 m. női vegyes staféta: 1. ILSA 5 p., országos rekord! 2. MSE. 4x100 m.: 1. MSE 4 p. 53.3 mp., országos rekord! 2. ILSA. 400 m. ifj. gyors: 1. Daróczy MSE 6 p. 10.5 mp. 2. Bundialek U. 3x100 m. ifj. vegyes staféta: 1. U 4 p. 23.7 mp. 2. ILSA. 500 m. szenior gyors: 1. Püllök ILSA 29 mp., országos rekord! 2. Bohunitzky ILSA. 200 m. ifj. gyors: 1. Kelemen MSE 2 p. 45 mp., 2. Breit ILSA. 100 m. szenior gyors: 1. Berta MSE 1 p. 09.8 mp., 2. Püllök ILSA. 100 m. szenior hát: 1. Aranyossy U 1 p. 24.3 mp. 2. Chiff MSE. 100 m. női gyors: 1. Izsák MSE 1 p. 24.6 mp., országos rekord! 2. Welmann MSE. 400 m. szenior gyors: 1. Ziegler U 5 p. 53.4 mp. 2. Daróczy MSE. Műugrás: 1. Sibianu ILSA. 2. Hankó U. Vízipóló: MSE—Universitatea 6:3 (1:3). MSE—ILSA 3:1 (1:1). ILSA—Universitatea 6:4, (4:2). Végeredményben: 1. MSE. 2. ILSA, 3. Universitatea. Az országos versenyre kiírt Monopol kupát a MSE uszói nyerték.

TEKE-SPORT

Gyalui eredmények: Kath. Kör 15 játékos Gyalut kereste fel és ott mindkét csapattal mérkőzést játszott. Kath. Kör — Apolló, 15 játékos, 150:148. Record — Kath. Kör, 14 játékos, 167:144. UEC — Gloria Cluj, 15 játékos, 187:160 a Gloria javára. Favorit és Testvériség (Tordáról) Orosz-pályán 16 játékosal 214:151 szép eredménnyel végeztek. — Nemzetközi tekéző szövetség eddig felvett tagállamai: 1. Amerika, 2. Belgium, 3. Kanada, 4. Németország, 5. Elzász, 6. Finnország, 7. Hollandia, 8. Románia, 9. Svédország, 10. Svájc, 11. Csehszlovákia. Jelentkezett felvételre Magyarország, Auszria és Jugoszlávia. — Tekéző nap-tár. Kedd: Hargita—Firtos, Gárdan-pálya. Olympia—Oituz, Oltean-pálya. — Szerda: Olimpia—Sparta, reváns az Oltean-pályán. Sold első játékestélye az Orosz-pályán, levelezéseit kéri ide címezni. Ghimes és Matador csikók gyakorló versenye a Csizmaszini pályán. — Értésítések. Kerület vezetősége csütörtökön este 7 órakor a szövetség helységében. Piata Unirii 29. fontos üvegekben ülést tart, amelyre felkéri tagjait pontos megjelenésre. — Gyurka Aladár a Vasas csapathoz igazolást nyert.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

Apróhirdetésekre vonatkozó vidéki érdeklődőknek a lap levelezési rovatában válaszolunk.

Amerika, Sürgös, minél hamarabb, 52 éves ur. Orvos, Hivatalnok, 30 éve fennálló, Aug. 1-re, Negyedévre előre fizetek, Állandó egzisztencia, Szorgalom jellegű levelek vannak a kiadóban.

HIVATALNOKNAK levele van Hűség, kérem átvenni. (4505)

ADÁS-VÉTEL

HÁZ eladó igen olcsón: szoba, konyha, speiz; egy külön szoba, 2 kemencéből álló pékség, istálló, fűszekrény, szép veteményeskert. Str. Take Ionescu 55. (4418)

EGY jókarban levő indító ellenállás 15 Amp. „Ganz” eladó. Cim a kiadóban. (4385)

EGY üzlethelyiség berendezéssel átadó. Cim: Éva-szalon, Str. Iorga 2. sz. (4367)

ELADÓ diófa teleháló és konyhaberendezések és más butorok. Str. Iasilor 10. (4509)

SZÉP gyümölcsös Cosmutza mögött házhelynek olcsón eladó. Értekezni Elisabeth 31. alatt délelőtt. (4508)

ELADÓ telek 20.000 lejért. Str. Cocos 16. Értekezni C. Lungu 30. (4508)

EGY komplett ebédlő, 2 fotó és divány eladó. Str. Iuliu Maniu 1. II. 1. (4506)

LEGHAGYASABB árban veszek ócskaruhát, Str. F. David 13., üzlethelyiségben. (4212)

200 LITERES festékes hordók eladók. Cim a kiadóban. (4069)

FORD luxusautóra csukott karosszéria kerestetik. Cim a kiadóban. (4061)

ARANYÉRT LEGTÖBBET FIZET ÓRAKIRÁLY. PIATA MIHAI VITEAZUL 11. (312)

SZÉP telek eladó. Str. Oăsanu 95. Értekezni Str. Vacarescu 16. (4476)

SEZLON, alig használt, olcsón eladó. Str. Grecianu 17. Érdeklődni a délutáni órákban. (4512)

KIADÓ LAKÁS

EGY csinosan butorozott különbejárati szoba augusztus 1-re kiadó. Cal. Motilor 81. (4199)

SZOPA konyha speiz és szoba konyha kiadó. Str. Calvin 7. (4507)

BUTOROZOTT szobák Str. O. Josif 6. és Str. Universității 7. alatt Ehrlingernél kiadók. (4520)

KIADÓ vendéglő bodegával, 2 nagy helyiség berendezéssel, 1 szoba konyha lakással, autóbussz megálló, víz, villany, szép tiszta tágas udvar feltűnő olesón, augusztus hó 15-én átvehető. Cim: Pop háztulajdonosnál, tSr. Pata 102. Délután 2-5-ig. (4491)

AZONNALRA kiadó 3 szoba, konyha, elő-, fürdőszobából álló lakás a C. Motilor 141. sz. alatt. Értekezni: Str. Mănesturului 88. sz., naponként 1-4 óráig. (4483)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba azonnal kiadó. Str. Stroescu 10. sz. (4519)

A MEINL GYULA főtéri üzlethelyiség azonnalra kiadó. Érdeklődni az új Meinl-üzletben. Calea Regele Ferdinand 14. (4510)

KETTŐSZOBÁS komfortos lakás új házban kiadó. Piata Unirii 12. Házfelügyelőnél. (4462)

KIADÓ Memorandului-udca 1. szám alatt az egész emeleti rész, mely áll 8 helyiségből. Ajánlatok f. év augusztus 10-ig adhatók be. Kolozsvári róm. kath. egyházközség. (4514)

ÁLLÁST KERES

ÁLLÁST keresek 30-35.000 lej óvadékkal raktárnoknak pénztárnoknak, avagy más megfelelő. Cim a kiadóban. (5001)

ÁLLÁST KAPHAT

VARRÓLEÁNYI keres azonnalra Elisabetha-szalon, P. Unirii 22., emelet. (4498)

INTELLIGENS, 5 megjelenésű leány tanulónak felvétetik: Coafor Resling. (4500)

CIPÉSZSEGÉDET, fiatal, állandó vegyes munkára, azonnali belépésre keresek. Cim a kiadóban. (4502)

PERFEKT szobalány és mosónő augusztus 1-re felvétetik. Str. Gojdu 1. sz. (4429)

VASÖNTÖKET felvesz Hirsch vasöntőde. (4516)

CIPÉSZSEGÉDET keresek hét-számra, javítás munkára, Alverna-ut 9. Tisztviselő-telep. (4515)

KÜLÖNFÉLEK

FILLÉRES NYELVKURZUSOK a románból. Kezdők, erős kezdők, haladók. Beszélgetés, fogalmazás. Hatos csoportokban. „Libro”-ban, Str. Memorandului 8. (3617)

KONCERT zongora bérbeadó. Calea Traian 5. (4511)

PÓTVIZSGÁRA, felvételre sikeresen előkészít egyetemi hallgatót Cim a kiadóban. (4513)

KÖLCSÖNT adok 2 szobás lakás ellenében. Válaszokat „50.000” jellegre kérem. (4469)

Szavanként 1 Lei, vastagabb betűvel 2 Lei. Legkisebb hirdetés ára 10 Lei. Jelíges, vagy cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 Lei. Apróhirdetéseket aznapi megjelenéséig délelőtti 11 óráig lehet csak feladni.

ELVESZTETTEM pénztárcámat Biró Mária névre szóló cseledekönnyvel és igazolvánnyal és 500 lej készpénzzel. Becsületes megtalálót kérem adja le a „Jóestét” kiadóhivatalában. Pénzből 200 lej megtarthat. (4504)

— Miért kék a tenger? Akik az idén a tengerparton nyaraltak, azt mondják, hogy még sohasem volt ilyen szép kék a tenger, mint az idén. Ennek a tüneménynek egyszerű a magyarázata: a mély víz elnyeli az összes fénysugarakat, kivéve a középhullámhosszuakat. A fény különböző hullámhosszu sugarakból tevődik össze, amelyek közül leghosszabb hullámhosszu a vörös, a legrövidebb az ibolya. A víz azonnal, a felszínen elnyeli ezeket a sugarakat és csupán a zöld, vagy a kék és sárga sugarakat tükrözi vissza szemünk elé. Ezért tűnik a víz színe a part közelében zöldnek és beljebb, a mélyebb helyeken kéknek. Ha a nap erősen tüzel teljesen azurnak látszik a tenger.

— Haldoklik a legnagyobb amerikai mozi anya-színésznő. Az amerikai filmekről, különösen azokról, amelyekben Al. Johnson játsza a főszerepet, az egész világon ismert és kedvelt volt Dressler Mária, a legkiválóbb komika és anya-színésznő. Ez a nagyszerű asszony, aki jelenleg 63 éves, vidám szerepeiben elragadó humorral és finom asszonyi bájjal, komoly szerepeiben pedig az anyai szív közvetlen melegségével és könnyekig megható élethűséggel indította meg a mozilátogatók százezreit. Mint New Yorkból jelentik, a kitűnő filmszínésznő pár hónap óta súlyos betegen fekszik és életbenmaradásához nincs remény. Egész Amerika közönsége élükön Rooseveltnél elnökkel és az elnöknel, érthető aggodalommal tekint a nagy művésznő betegágya felé, aki utolsó óráit a legnagyobb önméltósággal szenvedte végig és minden pillanatban kész a halálra. Amerikában Rudolfo Valentino, a világhírű férfi filmsztár halála óta nem kísért olyan szeretettel és részvétellel mozi sztár halálra készülését a közvélemény, mint a Dressler Mária utolsó perceit.

MOZI

ROYAL-MOZGÓ MŰSORA:

Ma, kedden, Premier, először Kolozsváron: I. Az utolsó Don Juan. Főszerepben: Douglas Fairbanks, Bebe Daniels. — II. Cárcikcs. Lehár világhírű operettje. Főszerepben: Marta Eggerth.

AZ OPERA-MOZGÓ MŰSORA:

Kedden: A szerelem foglya. Németül beszélő világsláger. Főszerepben: Clark Gable és Norma Schearer.

ÉPÍTŐMUNKÁS-MOZGÓ MŰSORA:

Kedden 7 és 9 órákor utoljára: A kém-szolgálat. Orosz kémdráma.

Három repülőtiszt halálra zuzta magát

(BUKAREST.) A mamaiai tengerparton megdöbbentő szerencsétlenség történt a déli órákban. Doslea Octavian repülőhadnagy, Benciusi főhadnagy és Dumitru Filmrea az egyik hidroplánnal végeztek bravúros repülőgyakorlatokat. A gyakorlatok közben a gépnek valami baja történt és 250 méter magasságból lezuhant a strand mellett. Zuhanás közben a mechanikus ejtőernyővel kiugrott a repülőgépből, de szerencsétlenségére az ejtőernyő nem nyílt ki, úgy, hogy D. Filmorea a földre esett és szörnyethalt. A gépen maradt két tisztet a hidroplán romjai alól holtan húzták ki. A tragikus szerencsétlenséget a fürdőző közönség ezrei nézték végig.

— Tükör alumínium. Ma már nagyszerű tükröket tudnak alumínium segítségével előállítani. Az üvegre alumínium gőzöket vezetnek rá és a gőzök a hideg üvegen egyenletesen lecsapódnak. Ilyen módon sokkal tartósabbak az alumíniumtükrök az ezüsttükröknél sőt egyes dolgoknak világosabb és élesebb képét is adják.

A KOLOZSVÁRI UNIREA tegnap Abrudbányán játszott az ottani csapattal és szép játék után 3:1 (2:1) arányban Moccan, Váll és Berean góljaival győzött. A mérkőzés végzetével a közönség inzultálta a bírót, amely annyira befolyásolta magát a mérkőzés alatt a közönség által, hogy az Unirea több gólját nem ítélte meg.

IKE-ITE (Az Iris-telepi Torna Egyet) 2:1 (0:0). Szépszámu közönség előtt folyt le a baromvásártéri pályán a jó sportot nyújtó két egyesület szép küzdelme, melyet a tartalék kapussal felálló IKE igen szép játékkal nyert meg. Figyelemreméltó a fiatal erőkből álló győztes csapat mind jobban és jobban felfelétőre játéka, minek titka a csapat jó szellemé és annak helyes vezetése. Kiemelkedett Máthé játéka, aki okos irányításával tünt ki. Góllövőik IKE részéről: Borza és Zovány, míg az ITE részéről Orsoly eredményes, aki különben a bíró felesleges durva játékáért kiállított. Jánossy közmegegyeléssel vezette a nagy érdeklődés mellett megtartott mérkőzést.

— Millenium címmel rövidesen megjelenik Sever Stoicanak, az ismert román újságírónak legújabb könyve, amely az ezeréves Magyarországról szól. Érdemes elolvasni ezt a könyvet, miként látta a román újságíró Magyarországot életét a millenium évében. A könyv nagy formátumban, finom papíron, 180 oldal terjedelemben jelenik meg 40 lejes árában.

— Tolvaj katonaszökevényét fogtak. A temesvári pályudvar rendőrfőnöke tegnap elfogta Batea József katonaszökevényét, kiről kiderült, hogy tizenkét apróbb lopást követett el. Batea előadta, hogy azért szökött meg ezredétől, mivel egyben több fegyencet kísért egy katonai fogházba és a fegyencek megszöktek tőle. Átadták a katonai hatóságoknak.

A gyönyörű és barátságos

Grand

étterem kényelmében a Magyar Színházzal szemben világvárosi műsort láthat a közönség

Stanescu

Sambrai

íres társulata Pri na borok. Szolid árak. Azuga sör.

H I R E K

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:
MAYER ANTAL

Nyomtatott a **MAYER-NYOMDA**
kőforgó-gépén, Cluj.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Regele
Ferdinand 66, balra
Telefon 61.

Naptár Augusztus 1. Szerda. Róm.
kath. Vasas sz. Peter Prot.
Gör. kath. Sc. crucei 7. S. Mars.
Izt. 19.

JOESTETI

KÖVETKEZETESÉG

Pincér: Parancsol konyakot?

Vendég: Először is az orvos eltil-
totta a konyakot, másodszor kony-
akot egyáltalában nem iszom, harmad-
szor délelőtt nem tesz jót nekem a
konyak, negyedszer már az előbb it-
tam — adjon hát egy pohárral!...

ELLENKEZŐ HATÁS

Kiss: Ma reggel a szószéken olyan
megindítóan beszélt a papunk a tár-
sadalmi jótékonyaságról, hogy szinte
kedvet kapott az ember.

Nagy: — a koldulásra...

NŐISMERŐ

— Szerencsés, most távoznom kell,
mert a feleségem pont három órakor
vár a Magyar Színház előtt.

— Igen? De hiszen most már egy-
negyed hét.

— Ugy? Akkor éppen idejében ér-
kezem...

MAGAS LÁZ

Cseléd (telefonál): Halló, doktor
ur, tessék gyorsan hozzánk jönni, azt
üzeni a nagcsa, mert a kis gyer-
meknek magas láza van.

Orvos: Magas láza?

Cseléd: Persze. Hát nem tetszik
tudni, hogy a negyedik emeleten la-
kunk?

VILLÁMCsapás

— Azt tanácsolom, barátom, hogy
vihar idejében sose menekülj fa alá,
mert én is így jártam szerencsétle-
nül.

— Hogy-hogy? Lecsapott a vil-
lám?

— Nem, hanem egy fiatal hölgy
menekült a fa alá ugyanabban az
időben...

— Na és?

— És ezt a hölgyet — feleségül
vettem...

FELELŐSSÉG

Alkalmazott: Főnök ur, teljes tisz-
telettel fizetésemelést kérek, mert
tegnap nősültem.

Főnök: Hát nem tudja, kérem,
hogy üzemi szabályzatunk 24-ik
szakasza értelmében az üzemen ki-
vül az alkalmazottakat ért szeren-
csétlenségért nem vállal felelősséget
az igazgatóság?

— Időjárásjelentés. A budapesti
meteorológiai intézet jelentése sze-
rint nyugati, északnyugati szél, fel-
hősödés, eső, helyenként zivatarhaj-
lam várható. A hőmérséklet némileg
csökken.

— Inspekciós gyógyszerárak.
Ezen a héten a következő gyógy-
szertárak teljesítenek éjjeli szolgál-
tatot: Dr. Biró (Piata Unirii), Deme-
ter Cornel (Calea Motilor), Apostol
(Calea Regele Ferdinand), Palóczy
(Calea General Foch).

„Adj 10 lejt, mert megöllek!... mond, hogy szeretsz, mert meghalsz!...”

Félholtra vertek egy vásárhelyi uccaleányt

(MAROSVÁSÁRHELY.) A ki-
oszk melletti c.d.ó olyan Vásárhe-
lyen, mint Kolozsváron a Csikós-
kert. Lehet, valamivel rangsorban
alatta álló. Husz drangu prostituál-
tak lesnek itt szomorúan áldozataik
után.

Akit megcsipnek, azt eljegyzik
— talán örök életére — a ce-
nereás bajok iszonyatainak

A rendőrség razzizál, időszakon-
ként összefogdosz őket, aki beteg,
az kórházba kerül s aztán, másnap
megy minden tovább, zavartalanul.

Hiába, külön a prostitúciót nem
lehet kioperálni a társadalom testé-
ből.

Összefügg ez sok mindennel...

Az erdő mellett húzódik meg a
katonai alreáliskola. Fialat katoná-
diákok felé kacérkodnak ezek a sze-
rencsétlenek. Tenni ellene nem sok
van, mert az élet viszi magával a
maga kiszemeltjeit.

Az öreg, kistrapált bakák már sok-
kal ravaszabbak.

Veszíteni való nem sok van itt.
Az olcsó szerelem ott hagyja zálogát
Infanterist Jánoson, aki másnap ki-
megy, meglesi a nyomorult páriát,
becsalja a legrejtettebb zugába az er-
dőnek, ott

meztelenre vetkőzteti és akkor
kezdődik a hamisítatlan
szadizmus a maga örületével.
Velőtrázó sikoly üvölt végig az er-
dő síkatorain.

A baka
suhogó vesszővel véresre veri az

áldozatát, hogy megbosszulja
magát a tőle kapott betegségért.

A verés eltart jó egy óráig.

Közben ácsap a bosszu az erősz-
akoskodás vizeire...

Adj 10 lejt, mert megöllek!...
mondd, hogy szeretsz... mert
megöllek... énekelj el azt,
hogy „halvány sárga rózsá”...
nem énekeljél?... nem akarsz
énekelni?... még ma ére-
kedsz?... most már meg-
halsz...

És... ez így folyni egy álló órán
keresztül.

A leányból örlött a vér, a baka
ütött, futyult, énekel s élvezte en-
nek a napsütéses életnek minden ké-
jét, minden kifinomult gyönyörét.

Aztán odarontottak végül is az er-
dőt járók, akik kimentették a szeren-
csétlent a biztos halál karmai közül.

A baka vigyorgott. Homlokán
ujjnyira meredtek az erek, a szája
széle cserepes volt s ha valaki meg-
közelítette volna, azon folytatta
volna a szadizmus kiélési formáját.

Voltak, vannak, akik helyeselnék.
Szerintük a prostitúció nem más,
mint dologkerülés. Ezek rendületle-
nül hiszik, hogy most már aztán tisz-
tesleges lesz a verés.öl Bocog, Erzi,
a huszdrangu prostituált is és men-
ten meggyógyul a keresztes vérbajá-
ból a katona is. Nekik jó, tudnak
hinni.

Viszont gondolkozni, azt már nem
igen tudnak!

Ma, kedden a **Royal-Mozgóban** premier. Először
Kolozsvárt. I. **Az utolsó Don Juan.** — Főszerepben:
Douglas Fairbanks, Bebe Daniels. — II. **Carevics.** Lehár
világhírű operettje. Főszerepben: Marta Eggerth.

Tömeges csalásért két évi börtönre ítélték a szélhámos tordai állásszerzőt

(TORDA.) Érdekes ügyben hozott
tegnap ítéletet a tordai törvényszék.
A vádlott Popescu Tódor. Arról ne-
vezetes, hogy Torda megye számos
községében szélhámoskodott és meg-
csalta a jóhiszemű embereket. Mint
állásközvetítő kezdte karrierjét.

Széleskörű összeköttetéseiről be-
szélt ismerőseinek és a munka-
nélkülieknek jószívvel felaján-
lotta segítségét...

Valamennyinek megígérte, hogy
rövidesen bakternek, vagy kolozsvá-
ri vasuti műhelybe, de legjobb eset-
ben a vasuti hivatalban fogja elhe-
lyezni.

— Ez annál is inkább biztos, —
mondotta ő — mert a vasutigazga-
tóság főembereivel pertu barát va-
gyok...

miniszter ismerőseim vannak.

Én vagyok az az ember, talán egye-
dül Tordán, aki százszázalékos ga-
rancia mellett állást ígérhet az ál-
lástalanoknak.

Tegnap a törvényszéki tárgyalá-
son Popescu Tódort börtönőr kísérte
a bírák elé. A vádlott megtörve ült
a vádlottak padjára. Az elnök kér-
dezett:

— Bűnösnek érzi-e magát?
— Igen... Annyiban, hogy hazud-

tam, de ez nem büntetendő cselek-
mény.

Az a vád maga ellen, hogy
tizenhatszor követett el csalást.

Elment a hiszékeny falusiakhoz és
munkanélküliekhez, akiktől pénzt
csalt ki. Megígérte nekik, hogy állást
szerez. A pénzt bezsebelte bélyegille-
ték címén. Igaz-e?...
— Nem mind igaz.

— Arra feleljen, — kérdezte az
elnök — mi igaz abból, hogy

ötvenszer kísérelte meg a csa-
lást és tizenhatszor sikerült.

A vádlott tagadott. Tanukat hall-
gattak ki. Azok elmondották, hogy
Popescu Tódor rendkívül ügyes szél-
hámos.

Megváltóként szállott közéjük
és megváltotta őket utolsó lejük-
től.

A vádlott egy kicsit fészkelődött a
helyén... kissé verejtékezett a hom-
loka. Csak akkor nyugodott meg va-
lamennyire, amikor a védelem kép-
viselőjében egyik kolozsvári kriminá-
lista fiskális szólásra emelkedett.

— Kérem a vádlott felmentését,
mert nem követett el csalást, egyedü-
li bűne, hogy jóhiszeműen hazudott...

a hazugság pedig nem törvénybe üt-
közö cselekmény.

Igen de...

Itt a hiba...

Azok az összegek, amelyek a mun-
kanélküliek zsebéből Popescu Tódor
zsebébe vándoroltak, bizonyítják a
sokszoros csalást.

Az ítélet pedig így hangzik:

Két évi börtön.

Az ügyész az ítéletbe bele nyugo-
dott, viszont a védőügyvéd felmen-
tést adott be felelbezt.

— A BELÜGYMINISZTERIUM
HATÁSKÖRÉBE KERÜLT A CEN-
ZURA. Bukarestből jelentik: Ma dél-
ben a hadügyminisztériumból áttették
a belügyminisztériumba a cenzura-
hivatalat, amely máától kezdve Inculet
belügyminiszter fenhatósága alatt fog
működni.

— A KOLOZSVÁRI CSERKÉ-
SZEK DIADALA A MAMAIAI
DZSEMBORÉN. Most fejeződött be
a mamaiai cserkész táborozás, melyen
a kolozsvári katolikus cserkészek
szép sikert arattak. Az egyéni ver-
senyben Pálfi Ferenc, mint az ország
legjobb jeladója, Szentkirályi János
az ország legjobb céllovója és Cseke
Vilmos a legjobb térképírója ví-
tétek el az első díjat. A kolozsvári
cserkészek megnyerték a Mihály-ku-
pát, a Senior-serleget, a Panaitescu-
kupát és a Király-serleget is. Végül
megnyerték a legjobb csapatot meg-
illető diszraszlot is. A Cserkész Szö-
vetség a győztes csapatot ingyen
fogja a jövő évi lengyelországi tábo-
rozásba kivinni.

— HALÁLOZÁS. Alulírottak a
legnagyobb fájdalommal tudatjuk,
hogy szeretett kisleányunk, Kudor
Juditka, f. hó 29-én, tragikus körül-
mények között elhunyt. Temetése
kedden délután 6 órakor lesz a köz-
temetői kápolnából a Kismezői te-
metőbe. A gyászoló Kudor-család.

— Bélhurut, nyári hasmenés
(Kólika) eseteknél kitűnő hatása van
a dr. Biró-féle „Áfonyabor”-nak. Kel-
lemes ízénél fogva a gyermekek is
szívesen veszik. Egy üveg ára: 40 lej.
Csakis Dr. Biró-félt tessék kérni és
elfogadni. Főraktár: Dr. Biró gyógy-
szertár Cluj. Kapható minden gyógy-
szertárban.

— A karcuság, mint védekezési
mód a szívbaj ellen. D. Charles
Howard Miner, az Egyesült Álla-
mok volt népegészségügyi miniszte-
re, nagyon érdekes előadást tartott a
filadelfiai szívspeciálisták egyesületé-
ben. A volt népegészségügyi minisz-
ter, aki egyben Amerika egyik legki-
válóbb belgyógyásza, kifejtette elő-
adásában, hogy az orvostudomány
nem ismer még olyan szert, amely a
megbetegedett szívizom-arteriákat is-
mét meggyógyítaná. A szívspeciális-
táknak éppen ezért, a baj megelőzé-
sére kell fordítaniok figyelmüket és
minden rendelkezésükre álló eszköz-
zel arra kell törekedniük, hogy pá-
cienseiket rávegyék arra, hogy ennek
megfelelően éljenek. Dr. Charles Ho-
ward Miner még kifejtette azt is,
előadásában, hogy ha mindenki vi-
gyázna a táplálkozására és az embe-
rek nem hiznának el, hanem kar-
csuak maradnának 35 éves korukon-
tul is, akkor 600 ember közül csak
egyetlenegyet kellene esetleg attól
tartania, hogy szívbaja lehet.

Hét embert ölt meg a felrobbant gőzgép

(PÁRIS.) Borzalmas tömegszerencsétlenségről érkezik hír a fővárosból. A Bresuire község közelében levő gazdaságban a gépszerelő vigyázatlan sága folytán felrobbant a cséplőgép hajtó gőzgép. A gőzkazán szertehulló darabjai hét, a közelben vártozkodó embert teljesen szétszakították. Számos más munkás súlyos égési sebeket szenvedett a felrobbant kazánból kiáramló gőztől.

Véres zavargások Kai ó uccáin

(LONDON.) Nahas pasa volt miniszterelnök hívei a pasa Kairóban való érkezése alkalmából nagyarányú szimpátiatüntetést rendeztek mellette. A rendőrség szét akarta zarni a tüntetőket, de azok ellenszegültek a karhatalomnak. Véres összeütközésre került a sor a tüntetők és a karhatalom emberei között és előkerültek a revolverek. A tüzharc során számos rendőr és tüntető megsebesült.

A felfüggesztett Pomponiu hadbíró ezredes-ügyész helyére kinevezték az új katonai ügyészeket

(BUKAREST.) A bukaresti hadbírószágon tegnap reggel iktatták be Hiru ezredes. Petrescu és Chiria őrnagyokat, akik a Skoda-ügy miatt felfüggesztett Pomponiu hadbíró-ügyész helyét fogják betölteni. Az ő vállukra száll Zeletzky vallomása-nak meghamisítása miatti per kivizsgálása is. Beiktatásuk alkalmával Uica tábornok levelet intézett hozzájuk, amelyben utasítja a három katonatisztet, hogy a legkérlelhetetlenebb szigorral vezessék le a nyomozást, hogy végre igazság derüljön a sötét ügyre.

Végzetes következményekkel járó sétakocsikázás

(GALAC.) Az éjszaka két ismeretlen nő társaságában levő fiatalember Galac Főterén megfogadta Gheoca Vasile taxisoffort. Megparancsolták neki, hogy a legnagyobb sebességgel kapcsoljon és járja körül a várost. A városi sorompó közelében az egyik nő, akiről később kiderült, hogy prostituált, hirtelen kiugrott a teljes sebességgel száguldo gépkocsiból. Oly szerencsétlenül esett azonban, hogy koponyaalapú törést szenvedett és az orvosok megállapították, hogy életbenmaradásához semmi remény. A két ismeretlen a leány halálugrása után megállították az autót, kifizették a viteldíjat és azután eltűntek. A nyomozás széles körben tart.

— BUKARESTBE UTAZOTT DUNCA PREFEKTUS. Dr. Dunca Jenő Kolozsmegye prefektusa, aki csak néhány nappal ezelőtt tért haza a bukaresti prefektusi értekezletről, ma hajnalban újból a fővárosba utazott. A vármegyei prefektus utja több közigazgatási ügygel és a megyei utak kölcsönével áll összefüggésben. Dunca prefektus két nap múlva érkezik vissza Kolozsvárra.

Thalia (Szinkör) Mozgó

Ma és holnap

FRANKENSTEIN

LEGUJÁBB

Hindenburg utolsó óráit éli

(BERLIN.) Hindenburg birodalmi elnök már több hét óta gyengélkedik. Orvosai tanácsára visszavonult neudecki birtokára pihenni. Az utóbbi napokban az ősz elnök ismét munkához látott s emiatt gyengesége csak

fokozódott. Ma reggel Hindenburg ismét ágyának esett. Orvosai aggodalommal állják körül betegágyát, minden pillanatban bekövetkezhetik a katasztrófa.

Barthou tárgyalásai a párisi román követtel

(PÁRIS.) Cesianu párisi román követ ma délelőtt felkereste Barthou francia külügyminisztert, akivel hosszabb megbeszélést folytatott. A tanácskozásról hivatalos jelentést nem adtak ki, de a „Le Journal” megál-

lapítja, hogy a román követ az osztrák kérdésről tanácskozott Barthouval. Cesianu a lap értesülése szerint kifejtette, hogy a kisantant várakozó álláspontra helyezkedik a kérdésben és egyelőre eltekint a beavatkozástól.

Macedón forradalmárt ítélt bitófára a szófiai statárális bíróság

(SZÓFIA.) A hatóságok tovább folytatják a harcot a macedón terroristák letörésére. Hetek óta folynak a házkutatások a macedón forradalmár vezéreknél, amelynek során rengeteg robbanóanyagot és fegyvereket foglaltak le. Ma délelőtt megtartott házkutatások során véletlenül sikerült megtalálniok a hatóságoknak

a kommunisták nyomdáját, ahol rengeteg röpiratot foglaltak le.

A rögtönítélő bíróságok is megkezdtek a forradalmár terroristák perének főtárgyalását. Egyik forradalmárvezért a rögtönítélő bíróság a késo éjszakai órákban halálra ítélte. Az ítéletet a szófiai hadbírószágot udvarán nyomban végre is hajtották.

A királynak jelentették fel Vasluimegye prefektusát

(VASLUI.) Még a választások alatt történt, hogy Vasluimegye prefektusa, Rascanu Gheorghe különböző törvénytelenégeket követett el.

A törvénytelenéseknek súlyos következményei vannak, mert P. Andrei volt államtitkár és egyetemi ta-

nár most öfelségének a királynak tett személyes feljelentést a prefektus visszaéléseiről.

A megyefőnököt a választási törvénytelenések kivizsgálásáig állítólag felfüggesztik hivatalától.

Augusztus 13-ra halasztották a kémkedési per tárgyalását

(KOLOZSVÁR.) A „Jóestét” tegnap beszámolt arról a szenzációs kémkedési per tárgyalásáról, amelynek főszereplői Jakabffy Vilma temesvári táncztanár, Jakabffy Elemér volt temesvári főügyész és a budapesti tábla jelenlegi elnökének a leánya és Stavrescu Jenő a nagyváradi 33-as tüzérezred főhadnagya.

A tegnapi tárgyaláson Stavrescu főhadnagy azzal védekezett, hogy a nő az első szerelme volt és olyan nagyon beleszeretett, hogy valósággal hipnotizálta tetteiben a nő szépsége.

Beismeri, hogy tényleg bűnös anynyiban, hogy mint tiszt, nem tett eleget annak a kötelességének, hogy

amikor a szerelme a kémkedési ajánlatot megtette, nem jelentette fel azonnal feletteseinél. Gyengeségét azzal magyarázta, hogy nemcsak tiszt hanem ember is s nem tudta elárulni azt, akit mindennél jobban szeret. Beszéde közben az arca viaszszárga lett, homlokáról pedig nagy cseppekben folytak le a belső vívódás veritékei. A hadbírószágra bizza azt, hogy döntsék el, bűnös-e, vagy sem. Hangsúlyozza, hogy pontos adatokat a magyar kémiszolgálatnak ezredéről nem szolgáltatott s így hazaárulást nem követett el. Ebben a formában nem érzi magát bűnösnek.

Ezután Jakabffy Vilma állott fel,

hogy feleljen tetteiért. Halk hangon kezd beszélni, úgy, hogy az elnök föl szólítja, hogy beszéljen egy kissé hangosabban. A terem zsufolva van hallgatósággal, akik közül nagyon sok szép nőt és számos magasrangú tisztet lehet látni. A nagyváradi, temesvári és aradi lapok tudósítói is szorgalmasan jegyeznek, nemkülönben a helyi lapok munkatársai is.

A feltűnően elegáns táncztanár nő vallomását feszült csendben hallgatják és amikor vallomás közben az asszony zokogni kezd, a női hallgatóság szintén könnyezik. Jakabffy Vilma elmondja a már tegnap ismertett tényeket. Ezután több tanút hallgattak ki. A tárgyalást ma délelőtt folytatták. A tanúk a vádlottak mellett vallanak e: a főhadnagy tisztársai is a legnagyobb elismeréssel beszélnek Stavrescúról, úgy, mint tisztéről és mint emberről is.

A vád és védelem több fontos tanuja nem jelent meg, úgy, hogy a hadbírószágot a tárgyalás folytatását augusztus 13-ára halasztotta.

A szép vádlottnőt és a főhadnagyt szuronyos őrk kísérik vissza a vizsgálati fogságba.

Agyonvert egy 70 éves öregasszonyt a morlakai molnár

(KOLOZSVÁR.) Ma délelőtt Judea Marian morlakai molnárt szállításra vitték be a kolozsvári ügyészségre haláltokozó súlyos testisértés vádjá miatt.

Tegnap délután az izgága természetű molnárhoz beállított Maria Putii 70 éves morlakai parasztság asszony öröktetni. Nem udní még, mi szony öröktetni. Nem tudni még, milyen okból, a két ember összeveszett, asszonyra és össze-vissza verte. Az asszony a szenvedett sérülésekbe még az éjszaka folyamán belehalt. A rendőrség a gyilkos molnárt letartóztatta.

— ÖSSZEMARCANGOLTA A KUTYA A KISLEÁNY ARCÁT. Tegnap este 8 órakor a Mărgineanu-ucca 8. szám alá hívták ki a mentőket, ahol Giurgiu Irina 5 éves kisleány összemarangolt arccal eszméletlen állapotban volt. A kisleánykát egy kutya harapta össze, az arcán és karján súlyosan megsebesítve. Az ijedtségtől eszméletlen kisleányt a mentők kötötték be és a Pasteur intézetbe utasították.

— MEGÖLT KÉT FIATALKORU EGY PARASZTOT, MERT AZ MEGBANTOTTA AZ ÉDESANYJUKAT. Borzalmas, bosszúból elkövetett gyilkosság történt tegnap délután a Csernov melletti Slobozia községben. Alexa Palaniuc parasztember éles szóváltásba kerekedett Cosalec Annával és súlyos szavakkal illette az asszonyt. A veszekedésnek tanuja volt Cosalec Anna két, 16 és 18 éves fia, akiket végtelenül feldühösített Palaniuc eljárása és elhatározták, hogy megbosszulják magukat ráit. Az elhatározást tett követte és éjszaka megvárták a korcsmából hazatérő parasztagdát. Készkkel és botokkal rátámadtak és úgy összevissza szurkálták, hogy az egy órán belül kiszenvedett. A vérengző fiatalokot a csendőrség letartóztatta.

CENZURAT